

АКАДЕМИЈА СТРУКОВНИХ СТУДИЈА
КОСОВСКО МЕТОХИЈСКА

ПРАВИЛНИК
О БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉУ НА РАДУ ЗАПОСЛЕНИХ И
СТУДЕНАТА
АКАДЕМИЈЕ СТРУКОВНИХ СТУДИЈА
КОСОВСКО МЕТОХИЈСКА

Лепосавић, мај 2020. године

На основу тачке 8. подтачке 3. Одлуке о формирању Академије струковних студија косовско метохијска (Број: 022-5273/2019 од 21.11.2019. године), члана 16. Закона о раду ("Сл. гласник РС" бр. 24/05, 61/05, 54/09, 32/13, 74/14, 13/17, 113/17 и 95/18) и члана 14. Закона о безбедности и здрављу на раду ("Сл.гласник РС" бр. 101/05, 91/15 и 113/17-други закон), Привремени Савет Академије струковних студија косовско метохијска на седници одржаној дана 04. 05. 2020. године донео је:

Бр. 6-116
04. 05. 20 20 год.
ЛЕПОСАВИЋ

ПРАВИЛНИК
О БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉУ НА РАДУ ЗАПОСЛЕНИХ И СТУДЕНАТА
АКАДЕМИЈЕ СТРУКОВНИХ СТУДИЈА
КОСОВСКО МЕТОХИЈСКА

I - ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим Правилником уређује се спровођење и унапређење безбедности и здравља на раду запослених и студената *Академије техничко-васпитачких струковних студија* (послодавца), ради спречавања повреда на раду, професионалних обољења и обољења у вези са радом, односно стручном праксом и практичном наставом студената.

Члан 2.

Правилником о безбедности и здрављу на раду посебно се уређују следећа питања:

- права, обавезе и одговорности запослених и студената,
- права, обавезе и одговорности послодавца, лица за безбедност и здравље на раду и запослених са посебним овлашћењима,
- начин обезбеђивања услова на раду којима се смањују повреде на раду, професионална обољења и обољења у вези са радом,
- предузимање превентивних мера ради безбедности и очувања здравља запослених и студената,
- обучавање и оспособљавање запослених и студената, као и проверавање стечених знања у вези са безбедношћу здравља на раду,
- утврђивање повреда радних обавеза и других повреда радне дисциплине у вези са безбедношћу и здравља на раду,
- посебна заштита жена, студената и особа са инвалидитетом,
- здравствена заштита запослених,
- начин и поступак упућивања запослених на здравствени преглед,
- начин обуке за пружање прве помоћи у случају повреде и поступак за евакуацију и спасавање запослених и студената у случају опасности,
- начин извршавања обавеза према инспекцији рада у вези са пријављивањем и вођењем евиденције о повредама на раду и обољењима у вези са радом, као и вођење евиденције о оспособљености запослених,
- набавка и одржавање средства и опреме за личну заштиту на раду, предузимање наложених мера и других обавеза у циљу примене одредби Закона о безбедности и здрављу на раду.

Члан 3.

Право на безбедност и здрављу на раду имају:

1. запослени,
2. студенти када се налазе на обавезном наставном раду, практичној настави и стручној пракси (кабинети, лабораторије и др.),
3. лица на такмичењима у вези са процесом рада Академије,

Члан 3.

Право на безбедност и здрављу на раду имају:

1. запослени,
2. студенти када се налазе на обавезном наставном раду, практичној настави и стручној пракси (кабинети, лабораторије и др.),
3. лица на такмичењима у вези са процесом рада Академије,
4. лица која се налазе на стручном оспособљавању,
5. лица која се затекну у радној околини ради обављања одређених послова.

II - ОРГАНИЗОВАЊЕ ПОСЛОВА БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉА НА РАДУ

Члан 4.

Послове безбедности и здравља на раду на нивоу Академије организује лице које је запослено на радном месту службеника за безбедност и здравље на раду (лице за безбедност) и које има положен стручни испит у складу са законом.

Послове безбедности и здравља на раду у одсецима обављају лица која су решењем овлашћена од стране послодавца.

Члан 5.

Лице за безбедност и здравље на раду Академије у циљу превентивне мере дужно је да:

1. спроводи поступак процене ризика и врши контролу и даје савете послодавцу у планирању, избору, коришћењу и одржавању средстава за рад и средстава и опреме за личну заштиту на раду;
2. учествује у опремању и уређивању радног места у циљу обезбеђивања безбедних и здравих услова рада;
3. организује превентивна и периодична испитивања услова радне околине;
4. организује превентивне и периодичне прегледе и проверу опреме за рад;
5. предлаже мере за побољшање услова рада, и свакодневно прати и контролише примену мера за безбедност и здравље код послодавца;
6. прати стање у вези са повредама на раду и професионалним обољењима, као и болестима у вези са радом, учествује у утврђивању њихових узрока и припрема извештаје са предлозима мера за њихово отклањање;
7. припрема и спроводи оспособљавање запослених за безбедан и здрав рад;
8. води евиденције у области безбедности и здравља на раду код послодавца.

Члан 6.

Лице за безбедност и здравље на раду Академије је дужно да организује послове безбедности и здравља на раду свих запослених и студената у седишту послодавца у Лепосавићу, као и да координише радом овлашћених лица за организовање безбедности и здравља на раду у Одсецима Пећ-Лепосавић, Урошевац-Лепосавић и Звечан.

Лице за безбедност и здравље на раду, непосредно је одговорно послодавцу и не може да има штетне последице ако свој посао обавља у складу са законом.

Послодавац је дужан да омогући лицу за безбедност и здравље на раду обављање ових послова и стручно усавршавање у складу са законом.

Члан 7.

Лице за безбедност и здравља на раду Академије дужно је да у што краћем року пријави надлежној инспекцији и надлежном органу за унутрашње послове сваку повреду на раду, смртну, колективну или тешку повреду на раду као и опасну појаву која би могла да угрози безбедност и здравље запослених и студената.

Лице за безбедност и здравље на раду Академије је дужно да обавести надлежну инспекцију рада када сазна да је наступило професионално обољење запосленог.

Лице за безбедност и здравље на раду Академије, по налогу послодавца води и чува евиденцију у вези са безбедношћу и здрављем на раду у Одсецима Пећ-Лепосавић, Урошевац-Лепосавић и Звечану.

Овлашћена лица у Одсецима Пећ-Лепосавић, Урошевац-Лепосавић и Звечан воде и чувају евиденцију у вези са безбедношћу и здрављем на раду у оквиру својих одсека.

Члан 8.

Овлашћена лица у Одсецима Пећ-Лепосавић, Урошевац-Лепосавић и Звечан, дужна су да :

- сарађују са лицем за безбедност и здравље на раду Академије;
- организују периодичне прегледе и испитивања громобранске инсталације и електричне инсталације објеката у одсецима и извештај о извршеним прегледима доставе лицу за безбедност и здравље на раду Академије;
- организују периодичне и превентивне прегледе опреме за рад, као и испитивање услова радне околине у одсецима и извештај о извршеним прегледима доставе лицу за безбедност и здравље на раду Академије;
- подносе му редовни извештај о стању безбедности и здравља на раду у одсеку на месечном нивоу;
- ванредне извештаје у случају да дође до промењених околности које би утицали на безбедност и здравље на раду запослених и студената;
- одговорни су за документацију и тачност података које прослеђују лицу за безбедност и здравље на раду Академије.

Члан 9.

Овлашћена лица у Одсецима Пећ-Лепосавић, Урошевац-Лепосавић и Звечан у случају повреде на раду на радном месту, дужна су да у што краћем року од настанка повреде на раду (у току дана) попуне извештај о повреди на раду (5 примерака), доставе примерке здравственој установи у којој је извршен преглед повређеног (у року од 24 часа), попуњене извештаје доставе у својој филијали Републичког фонда за здравствено осигурање, и по један примерак доставе запосленом, својој филијали Републичког фонда за пензионо и инвалидско осигурање и Управи за безбедност и здравље на раду, као и да обавесте лице за безбедност и здравље на раду Академије.

Овлашћена лица у Одсецима Пећ-Лепосавић, Урошевац-Лепосавић и Звечан дужна су да сваку смртну, колективну или тешку повреду на раду, као и опасну појаву која би могла да угрози безбедност и здравље запослених и студената пријаве и обавесте лице за безбедност и здравље на раду Академије.

II - ПРЕВЕНТИВНЕ МЕРЕ

Члан 10.

Академија предузима све Законом предвиђене и прописане превентивне мере у циљу остваривања безбедности и здравља на раду и обезбеђује средства за отклањање ризика од повређивања и оштећења здравља и њиховог свођења на најмању могућу меру запослених и студената посебно у поступку:

1. коришћења и одржавања кабинета и лабораторија у циљу безбедног одвијања наставе и вежби,
2. пројектовања, израде, коришћења и одржавања опреме која се користи у процесу рада, тако да се њиховом употребом спречава повређивање или оштећење здравља запослених и студената,
3. коришћења средстава и опреме на правилан и прописан начин,
4. оспособљавања и стицања образовања и васпитања из области безбедности и здравља на раду,
5. осигурања студената од последица несрећног случаја (незгоде).

Члан 11.

Лице за безбедност и здравље на раду Академије је дужно да организује пружање прве помоћи запосленима и студентима, тако што организује оспособљавање одговарајућег броја запослених за пружање прве помоћи у седишту Академије и у Одсецима Пећ-Лепосавић, Урошевац-Лепосавић и Звечан.

У обавези Лица за безбедност и здравље на раду Академије и лица која су оспособљена за пружање прве помоћи у Одсецима је да на видном и лако приступачном месту у радним просторијама постави ормариће са прописаним санитарским средствима за пружање прве помоћи.

Лице за безбедност и здравље на раду Академије и лица која су оспособљена за пружање прве помоћи у Одсецима старају се о набавци и руковању санитарским материјалом.

Лица која су оспособљена за пружање прве помоћи у Одсецима, подносе писмени извештај лицу за безбедност и здравље на раду Академије о утрошеним санитарском материјалу и захтев за требовањем санитарског материјала.

Лице за безбедност и здравље на раду Академије прослеђује извештај председнику Академије са предлогом за набавку санитарског материјала.

Члан 12.

За обављање послова заштите здравља запослених на раду послодавац ангажује службу медицине рада.

Служба медицине рада је дужна да обавља послове заштите здравља запослених на основу уговора и у складу са законом о безбедности и здрављу на раду, а посебно да се придржава одредаба закона.

Члан 13.

Послодавац је дужан да запослене и студенте осигура од повреда на раду, професионалних обољења и обољења у вези са радом ради обезбеђивања накнаде штете.

III - ПРАВА И ОБАВЕЗЕ ЗАПОСЛЕНИХ И СТУДЕНАТА

Члан 14.

Запослени има право и обавезу да се пре почетка рада упозна са мерама безбедности и здравља на раду на пословима на које је распоређен као и да се оспособљава за њихово спровођење.

Запослени има право и обавезу:

1. да послодавцу даје предлоге, примедбе и обавештења о питањима безбедности и здравља на раду,
2. да се служи средствима за рад и средствима и опремом за личну заштиту за одговарајуће послове, да их наменски користи и са њима правилно рукује и одржава у исправном стању,
3. да послове које обавља врши са посебном пажњом ради обезбеђивања свог живота и здравља, као и живота и здравља других запослених у својој околини,
4. да пријави ако има неки здравствени недостатак или болује од болести која се не може обичним прегледом установити, а може имати утицаја на његову безбедност или безбедност других запослених и студената,
5. да послодавца одмах обавести о кваровима које је проузроковао или их је приметио, као и о неправилностима, штетностима, опасностима или другој појави, која би могла да угрози безбедност и здравље запослених и студената,
6. да контролише своје здравље према ризицима радног места у складу са прописима о здравственој заштити,
7. да сарађује са послодавцем и лицем за безбедност и здравље на раду како би се спровеле превентивне мере и побољшала безбедност и здравље на раду.

Члан 15.

Запослени који ради на радном месту са повећаним ризиком, има право и обавезу да обави лекарски преглед на који га упућује лице за безбедност и здравље на раду, и ове послове може да обавља само на основу извештаја службе медицине рада којим се утврђује да је здравствено способан за рад на том радном месту.

Члан 16.

Запослени има право да одбије да ради:

1. ако му прети непосредна опасност по живот и здравље због тога што нису спроведене прописане мере за безбедност и здравље на радном месту на које је распоређен, све док се те мере не отклоне,
2. ако му није обезбеђен прописани лекарски преглед или ако се на лекарском прегледу утврди да не испуњава прописане здравствене услове у складу са Законом за рад на радном месту са повећаним ризиком,
3. да ради на апаратима и другој опреми за коју нису примењене прописане мере за безбедност и здравље на раду,
4. ако у току оспособљавања за безбедан и здрав рад није упознат са свим врстама ризика и мерама за њихово отклањање прописаним Законом на пословима на које је распоређен.

Ово право запослени може остварити по поступку предвиђеном Законом о безбедности и здравља на раду у сарадњи са надлежном инспекцијом.

IV - ОДГОВОРНОСТ ЗАПОСЛЕНИХ И СТУДЕНАТА

Члан 17.

Запослени и студенти чине повреду радних обавеза ако се при раду и у току наставе не придржавају прописаних мера безбедности и здравља на раду као и одредаба овог правилника, Закона и других прописа којима се уређују питања из ове области.

Члан 18.

Запослени који се не придржава обавеза прописаних у циљу остварења безбедности и здравља на раду чини тежу повреду радне обавезе и подлеже одговорности према одредбама Закона о радним односима.

Као повреда радних обавеза у вези безбедности и здрављем на раду нарочито се сматрају:

- неизвршавање или несавесно, неблаговремено и немарно извршавање обавеза у вези безбедности и здравља на раду,
- злоупотребе положаја и прекорачење овлашћења у вези са спровођењем безбедности и заштите здравља на раду,
- неправилно коришћење средстава заштите за безбедност и здравље на раду,
- пушење на забрањеним местима, као и коришћење или употреба ватре у забрањеним просторијама школе и другим објектима у којима се изводи настава,
- долазак на рад у стању које не омогућава нормалан рад (алкохолисано стање, стање под дејством дроге и сл.),
- одбијање извршавања налога, упутства и наредби послодаваца, руководиоца са посебним овлашћењима и лица за безбедност и здравље на раду, налога инспекције и других овлашћених органа.

Члан 19.

Наведене обавезе овим Правилником за запослене и студенте важе за време док се налазе у просторијама Академије и у Одсецима који улазе у састав Академије струковних студија косовско метохијска, где се одвија радни и наставно-образовни процес.

Члан 20.

Запослени или студент који не спроводи све прописане облике безбедности и здравља на раду и уколико намерно или непажњом нанесе штету Академији струковних студија косовско метохијска, дужан је да је надокнади. Поступак за утврђивање настале штете и одговорности запослених и студената утврђује се у складу са важећим законским прописима и општим актима Академије.

V - ОСПОСОБЉАВАЊЕ ЗАПОСЛЕНИХ

Члан 21.

Лице за безбедност и здравље на раду Академије је дужно да изврши оспособљавање запослених у седишту Академије и Одсецима Пећ-Лепосавић, Урошевац-Лепосавић и Звечан за безбедан и здрав рад и то код заснивања радног односа, премештаја на друге послове, приликом увођења нове технологије или набавке нових средстава за рад као и код промене процеса рада.

Лице за безбедност и здравље на раду Академије дужно је да запосленог упозна са свим врстама ризика на пословима на које се распоређује и о конкретним мерама за безбедност и здравље на раду у складу са проценом ризика.

Члан 22.

Оспособљавање запослених за безбедан и здрав рад мора да буде прилагођено специфичностима његовог радног места.

Оспособљавање се обавља провером теоријског знања и практичних знања за обављање послова на којим је распоређен. Провера теоријске и практичне оспособљености запосленог за безбедан и здрав рад обавља се на радном месту.

Члан 23.

Оспособљавање запослених за безбедан и здрав рад спроводи се на више начина, а нарочито путем:

- семинара,
- курсева,
- симпозијума и саветовања,
- самообразовањем,
- давања писмених обавештења и упутстава,
- израде приручне литературе,
- приказивања филмова, организовање изложби и на друге начине.

VI - ОБАВЕЗЕ И ОДГОВОРНОСТИ ПОСЛОДАВАЦА

Члан 24.

Послодавац је дужан да обезбеди запосленом рад на радном месту и у радној околини у којима су спроведене мере безбедности и здравља на раду.

Послодавац се не ослобађа обавезе из става 1. овог члана одређивањем другог лица или преношењем својих обавеза и одговорности на лице за безбедност и здравље на раду.

За повреде на раду због непредвидивих околности или због несавесности и непажње у раду и изузетних догађаја, који су изван контроле послодаваца, послодавац није одговоран.

Члан 25.

Послодавац је дужан:

1. да прати рад запослених који учествују у реализацији наставе и вежби где постоји опасност по безбедност и здравље на раду запослених и студената као и да прати рад ментора практичне наставе свих предмета,
2. да упути запослене и наложи лекарски преглед за послове са повећаним ризиком за које је он обавезан,
3. да наложи извршење потребне провере и испитивање апарата и опреме,
4. да покрене дисциплински поступак против запосленог због повреде радне обавезе у вези са безбедношћу и здравља на раду, као и против студената који онемогућавају безбедан рад у лабораторији и другим просторијама где је предвиђено поштовање мера безбедности и здравља на раду.

Члан 26.

Послодавац је дужан да приликом организовања рада обезбеди превентивне мере ради заштите живота и здравља запослених и студената, као и да за њихову примену обезбеди потребна финансијска средства.

Лице за безбедност и здравље на раду Академије по налогу послодаваца је дужно да обезбеди превентивне мере у складу са начелима предвиђеним Законом и другим прописима из области безбедности и здравља на раду, прописима здравствене заштите, хигијене рада, здравственог, пензијског и инвалидског осигурања и др.

Члан 27.

Посебне дужности и обавезе послодаваца су да:

1. решењем одреди лице за безбедност и здравље на раду,
2. запосленог распореди на послове на којима су спроведене мере безбедности и здравља на раду,
3. да донесе одговарајућа упутства за безбедан рад приликом набавке средстава за рад и средстава и опреме за личну заштиту на раду при увођењу нових технологија,
4. обезбеди оспособљавање запослених и студената за безбедан рад,
5. обезбеди запосленима коришћење средстава за рад и средстава и опреме за личну заштиту на раду,
6. обезбеди одржавање средстава за рад и средстава и опреме за личну заштиту на раду у исправном стању,
7. ангажује правно лице са лиценцом ради спровођења превентивних и периодичних прегледа и испитивања опреме за рад као и превентивних и периодичних испитивања услова радне околине,
8. обезбеди потребне лекарске прегледе запослених са повећаним ризиком,
9. обезбеди пружање прве помоћи као и да оспособи одређени број запослених за пружање прве помоћи, спасавање и евакуацију у случају опасности,
10. заустави сваку врсту рада који представља непосредну опасност за живот или здравље запослених и студената,
11. донесе акт о процени ризика за сва радна места у школи и да утврди начин и мере за њихово отклањање.

Члан 28.

Послодавац посебним решењем одређује одговорна лица где постоји опасност од повреда на раду. Ова одговорна лица су дужна да у процесу рада наставе обезбеде примену прописаних мера о безбедности и здрављу на раду како за запослене тако и за студенте школе.

Члан 29.

Послодавац, односно лице за безбедност и здравље на раду Академије из члана 20. овог Правилника посебно су одговорни за:

- примену прописаних мера о безбедности и здрављу на раду од стране запослених и студената,
- давање предлога послодавцу ради обезбеђивања периодичних прегледа и испитивања постојеће опреме и апарата у просторијама у којима обављају процес наставе, а коју користе у свом раду,
- да се стручно усавршавају и оспособљавају из области безбедности и здравља на раду у циљу преношења истих на запослене и студенте са којима учествују у процесу рада,
- да предлажу послодавцу мере у циљу отклањања ризика и побољшања услова рада,

- обавесте послодаваца и покрену поступак ради утврђивања повреде радних обавеза од стране запослених и студената који су својим неодговорним понашањем угрозили или могли да угрозе здравље и живот запослених и студената у својој околини.

Члан 30.

Поред лица за безбедност и здравље на раду Академије и овлашћених лица одсека Пећ-Лепосавић, Урошевац-Лепосавић и Звечан, за безбедан и здрав рад одговоран је и ментор практичне наставе или наставник, односно сарадник који изводи наставу или води студенте у неку просторију ван школе, а у оквиру редовне наставе.

Наставник, односно сарадник је дужан да организује рад са студентима тако да је у току наставе осигурана њихова безбедност и здравље за време извођења практичне наставе.

Члан 31.

Наставници и сарадници практичне наставе су дужни:

- да упознају студенте са опасностима и могућим ризицима који могу да се догоде за време одвијања процеса наставе у лабораторијама или другој наставној просторији,
- да студенте упознају са основним прописима из области безбедности и здравља на раду и да у току наставног процеса провери њихово знање из те области,
  - да упозоре студенте на коришћење средства за рад и средства и опрему за личну заштиту и контролишу њихово коришћење,
  - да поједине теже и опасније операције у раду повере оспособљеним студентима, као и да буду стално присутни у току процеса рада у лабораторији и другој ризичној просторији,
    - да у лабораторији контролишу исправност средстава, опреме, машина, апарата и средства и опрему за личну заштиту и предузимају одговарајуће мере да се евентуални недостаци и кварови отклоне пре почетка рада, односно извођења практичне наставе и обављања вежби у лабораторији,
    - да контролишу постојање опреме за пружање прве помоћи и да се на време осигура и изврши допуна потребног санитетског материјала,
    - да у случају повреде студената за време процеса наставе поднесу писмени извештај послодавцу и предузму све мере да се повређенима пружи одговарајућа медицинска помоћ,
    - предузимају и друге мере по налогу послодаваца и одговорних лица предвиђених прописима о безбедности и здрављу на раду.

VII- ОДРЖАВАЊЕ СРЕДСТАВА РАДА

Члан 32.

Под средствима за рад у смислу овог правилника подразумевају се: објекти Академије струковних студија косовско метохијска намењени за рад са припадајућим радним просторијама, електро и другим инсталацијама, опремом и уређајима, помоћним просторијама и њиховим инсталацијама, помоћни објекти који се привремено користе за рад и кретање запослених.

Члан 33.

У циљу благовременог уочавања недостатака на средствима рада, послодавац обезбеђује повремене прегледе.

Преглед уређаја, оруђа за рад и електро и других инсталација врши се у току коришћења на начин и у роковима дефинисаним Законом и прописима.

Члан 34.

Све радне и помоћне просторије Академије струковних студија косовско метохијска морају бити, према врсти послова, довољно осветљене природном и вештачком светлошћу према одређеним стандардима и периодично испитане у законом предвиђеним роковима.

Члан 35.

Зидови, преграде, таванице и други конструктивни елементи радних просторија морају бити обојени светлим бојама.

Члан 36.

Подови радних просторија морају бити чврсти, равни, изграђени од таквог материјала да се могу лако по потреби очистити и опрати.

У радним просторијама где се ради са водом и где се вода разлива, подови морају бити од непропустљивог материјала.

Сервер сала је опремљена анти-статичким подом и звучно изолована.

Члан 37.

Температура, влажност и струјање ваздуха у радним просторијама морају бити усаглашени са прописаним вредностима за радне просторије и периодично испитивани у Законом предвиђеним роковима.

Температура и влажност ваздуха у Сервер сали су на одговарајућем нивоу предвиђене прописима.

Члан 38.

У радним просторијама мора се обезбедити природна или вештачка вентилација, према важећим прописима.

Ове просторије се морају периодично испитивати уколико се у њима јављају паре, гасови, прашина и друге штетне материје.

VIII - МЕРЕ ЗАШТИТЕ КОД ОБАВЉАЊА ПОСЛОВА СА ПОВЕЋАНИМ РИЗИКОМ

Члан 39.

На радна места на којима постоји опасност од повећаног ризика за проузроковање повреда на раду, професионалних и других обољења може бити распоређено само лице које испуњава посебне услове у погледу здравствене способности, стручне спреме, психофизичких особина и др. Ови послови прописују се посебним актом о процени ризика.

Члан 40.

Запослена жена за време трудноће, запослени и запослени са смањеном радном способношћу уживају посебну заштиту у складу са законским прописима и овим Правилником.

IX - СРЕДСТВА И ОПРЕМА ЗА ЛИЧНУ ЗАШТИТУ

Члан 41.

Под средствима и опремом за личну заштиту подразумевају се средства која служе за заштиту запослених од повреда на раду, односно за остварење њихове безбедности и здравља на раду.

У средства и опрему за личну заштиту спадају одећа, обућа, предмети и уређаји које запослени морају користити за време рада ако та средства служе за обезбеђење безбедности и здравља на раду.

Примена средства и опреме за личну заштиту за поједина радна места одређују се на основу извршене анализе извора опасности, а у циљу спровођења превентивних мера.

Члан 42.

Запосленом се непосредно издају на употребу средства и опрема за личну заштиту на раду преко реверса, уз напомену рока трајања издатих средстава.

У реверс се уноси датум издавања, подаци о средству и опреми за личну заштиту и истеку рока трајања.

Није дозвољена употреба средстава и опреме за личну заштиту на раду која услед дотрајалости или оштећења не обезбеђује правилну заштиту од ризика којима је изложен. Оваква средства и ако им рок трајања није истекао замењују се исправним уз повраћај оштећених средстава.

По пријави оштећења, непосредни руководиоца обавезно сачињава записник о узроцима оштећења.

Члан 43.

Средства и опрема за личну заштиту користе се само у одређене сврхе у току радног времена и на пословима за које су предвиђена. Ова средства је забрањено користити у приватне сврхе. Од средства и опреме за личну заштиту при извођењу практичне наставе користе се:

- радни мантили и радне блузе,
- клонпе - на 1 годину,
- заштитне наочаре, маске и заштитне рукавице - на 1 годину,
- и др. средства и опрема за личну заштиту.

Запослени који по било ком основу престане да ради код послодавца обавезан је да врати средства личне заштите или да према књиговодственом стању накнади њихову противвредност.

Члан 44.

Послодавац је дужан да у складу са законским прописима организује и обезбеди колективну заштиту запослених и студената.

Као минимум обавезних средстава за колективну заштиту запослених и студената послодавац треба да има:

- више приручних апотека,
- приручна средства за дезинфекцију и деkontаминацију,
- одговарајући број противпожарних апарата и хидраната,
- прописану вентилацију.

XI - ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА

Члан 45.

Здравствена заштита, у смислу овог Закона, јесте организована и свеобухватна делатност друштва са основним циљем да се оствари највиши могући ниво очувања здравља запослених и студената.

Здравствена заштита, обухвата спровођење мера за очување и унапређење здравља, спречавање, сузбијање и рано откривање болести, повреда и других поремећаја здравља и благовремено и ефикасно лечење и рехабилитацију.

Члан 46.

Послодавац организује и обезбеђује здравствену заштиту запослених и студената ради стварања услова за здравствено одговорно понашање и заштиту здравља на радном месту запосленог, која обухвата:

1. лекарске прегледе ради утврђивања способности за рад по налогу послодавца,
2. спровођење мера за спречавање и рано откривање професионалних болести, болести у вези са радом и спречавање повреда на раду и хроничних болести,
3. превентивне прегледе запослених (периодичне, контролне и циљане) у зависности од услова рада, као и појаву професионалних болести,
4. прегледе запослених који се обавезно спроводе ради заштите животне и радне средине, ради заштите запослених од заразних болести у складу са Законом,
5. организоване систематске прегледе запослених,
6. систематске прегледе студената,
7. упознавање запослених са здравственим мерама заштите на раду и њихово образовање у вези са специфичним условима, као и на коришћење личних и колективних заштитних средстава,
8. друге превентивне мере (необавезне вакцинације, систематски прегледи) у складу са Законом,
9. праћење услова рада и безбедности на раду, као и процене професионалних ризика у циљу унапређења услова рада, прилагођавањем рада психофизичким способностима запослених,
10. праћење обољевања, повређивања, одсутности са посла и смртности, посебно од професионалних болести у вези са радом, повреда на раду и других здравствених оштећења која утичу на привремену и трајну измену радне способности,
11. учешће у организацији режима рада и одмора запослених, као и у процени нове опреме и нових технологија са аспекта здравствене заштите,
12. спровођење мера за унапређење здравља радника изложених здравственим ризицима у току процеса рада,
13. указивање прве помоћи у случају повреде на радном месту и обезбеђивање услова за хитне медицинске интервенције.

Члан 47.

Послодавац је дужан да у складу са прописима о здравственој заштити, запосленима који користе опрему за рад са екраном, обезбеди преглед вида који ће извршити служба медицине рада или офталмолог.

Преглед вида се спроводи пре почетка коришћења опреме за рад са екраном, периодично у току коришћења опреме за рад са екраном у интервалима не дужим од три године, или уколико се код запосленог појаве проблеми са видом који могу настати као последица коришћења опреме за рад са екраном.

XII - ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 48.

Запослени и студенти остварују своја права из области безбедности и здравља на раду на начин и по поступку утврђеним овим правилником као и законом о безбедности и здрављу на раду.

Члан 49.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на интернет страници Академије струковних студија косовско метохијска.

Председник Привременог савета

Академије струковних студија косовско метохијска

Проф др Соња Вујовић